

21-1-2018

Eindwerkstuk 'onderbuikgevoel, betrokkenheid en argumentevaluatie'

Een onderzoek naar de relatie tussen het onderbuikgevoel en argumentevaluatie, en de invloed van betrokkenheid op deze relatie

Pien Eggermont (4268628)
UTRECHT UNIVERSITY

Inhoudsopgave

SAMENVATTING	3
1. AANLEIDING	4
2. THEORETISCH KADER	4
2.1 ARGUMENTEVALUATIE	4
2.2. ONDERBUIKGEVOEL EN ARGUMENTEVALUATIE	5
2.3. HET ELM EN ARGUMENTEVALUATIE.....	6
2.4. BETROKKENHEID EN ARGUMENTEVALUATIE.....	7
2.5. ONDERZOEKSVRAAG EN HYPOTHESE.....	8
3. METHODE	8
3.1 DESIGN	8
3.2 PROEFPERSONEN	9
3.3. MATERIAAL.....	9
3.3.1 <i>Pilot study</i>	9
3.3.2 <i>Pretest</i>	10
3.3.3. <i>Experiment</i>	11
3.4 PROCEDURE.....	12
4. RESULTATEN	12
4.1 PRETEST.....	12
4.2 EXPERIMENT.....	13
4.2.1 <i>De rol van onderbuikgevoel bij argumentevaluatie</i>	13
4.2.2 <i>De invloed van betrokkenheid op de relatie tussen onderbuikgevoel en argumentevaluatie</i>	14
5. CONCLUSIE	16
5.1 PRETEST	16
5.2 EXPERIMENT	17
6. DISCUSSIE	17
7. LITERATUURLIJST	21
8. BIJLAGEN	23
BIJLAGE 1: LIJST MET BESTAANDE EN NIET-BESTAANDE WOORDEN	23
BIJLAGE 2: INSTRUCTIETEKST PRETEST	23
BIJLAGE 3: INSTRUCTIETEKST EXPERIMENT	24
BIJLAGE 4: LIJST MET ARGUMENTEN.....	24
BIJLAGE 5: DE TEKST VOOR HET EXPERIMENT.....	25
BIJLAGE 6: VRAGENLIJST	26
BIJLAGE 7: AFSLUITINGSTEKST ONDERZOEK.....	28
BIJLAGE 8: PLAGIAATFORMULIER.....	29

Samenvatting

Hoewel het vele voordelen met zich meebrengt, bestaat er onder de westerse bevolking nog steeds een afkeer van het eten van insecten. Een verwachte reden voor deze afkeer is het negatieve onderbuikgevoel dat mensen bij insecten hebben. Dit onderzoek beoogt te achterhalen of dit onderbuikgevoel daadwerkelijk invloed heeft op hoe men argumenten beoordeelt en of betrokkenheid van invloed is op deze relatie. Dit werd gedaan door een tekst over de voordelen van insectenburgers te vergelijken met eenzelfde tekst over groenteburgers. Het enige verschil tussen de twee teksten was de naam van de burger. Het onderzoek bestond uit een pilot study, een pretest en een daaropvolgend experiment. De pretest was een lexicale beslissingstaak en werd gebruikt om de impliciete attitude te meten. In het experiment kregen de proefpersonen de tekst over de groenteburger dan wel de insectenburger te lezen. Uit de pretest bleek dat proefpersonen een negatief onderbuikgevoel hebben met betrekking tot de insectenburger. Proefpersonen associeerden namelijk de woorden 'vies' en 'smerig' op een onbewuste en automatische manier sneller met het woord insectenburger dan met het woord groenteburger, wat impliceert dat de insectenburger eerder een negatief onderbuikgevoel oproept dan de groenteburger. Dit had echter geen invloed op de argumentevaluatie: er was, ondanks het onderbuikgevoel, geen significant verschil in argumentevaluatie tussen de twee burgers. Betrokkenheid bleek geen rol te spelen: bij zowel de groenteburger als de insectenburger was er geen significant verschil in argumentevaluatie tussen de hoogbetrokken en laagbetrokken participanten. In dit onderzoek is er geen significante rol gevonden van het onderbuikgevoel bij het evalueren van argumenten. Ook heeft betrokkenheid geen invloed op deze relatie tussen onderbuikgevoel en argumentevaluatie. In vervolgonderzoek kan gekeken worden of het onderbuikgevoel en betrokkenheid ook geen invloed hebben op de attitude.

1. Aanleiding

Het kweken en consumeren van insecten is een duurzame manier van voedselproductie (De Boer, Schösler & Boersema, 2012). Een insectenburger is hier een voorbeeld van. Andere voorbeelden van duurzame voedselproducten zijn de sojaburger en de groenteburger. Deze drie burgers hebben een aantal dezelfde voordelen, zoals duurzaamheid en een verbeterde gezondheid van de bevolking, en voor alle drie kunnen dus vergelijkbare argumenten gegeven worden. Toch is de insectenburger veel minder populair. Volgens Looy, Dunkel en Wood (2014) bestaat er onder de westerse bevolking nog steeds een grote afkeer van het eten van insecten, ook in de vorm van een burger. Volgens Ruben Mersch (2016) is de afkeer voor insecten een voorbeeld van ons onderbuikgevoel dat spreekt. Het is maatschappelijk relevant om te onderzoeken of het onderbuikgevoel de reden is voor deze afkeer en hoe deze eventueel kan worden tegengegaan, zodat men open staat voor het eten van insecten. Het consumeren van insecten is namelijk goed voor het milieu en de gezondheid van mensen. Bovendien wordt zo het voedseltekort tegengegaan (De Boer et al., 2012).

In dit onderzoek wordt onderzocht of het onderbuikgevoel de reden is voor de afkeer van insectenburgers en wat de invloed hiervan is op het evalueren van argumenten. Hierbij zal ook gekeken worden naar de rol die betrokkenheid speelt bij de relatie tussen het onderbuikgevoel en argumentevaluatie. Uit het onderzoek van Mercier en Sperber (2011) en Kunda (1990) blijkt dat men argumenten evalueert op basis van de mening die ze voorafgaand aan het lezen van de tekst hebben. Wanneer de lezer een onderbuikgevoel heeft voorafgaand aan het lezen van de tekst, zal dit dus een rol spelen bij het evalueren van de argumenten. Petty en Cacioppo (1986) stellen dat het onderbuikgevoel vooral een rol speelt bij argumentevaluatie wanneer de tekst perifeer verwerkt wordt. Volgens Druckman en Bolsen (2011) speelt het onderbuikgevoel vooral een rol bij de argumentevaluatie wanneer de betrokkenheid laag is. Het verband tussen onderbuikgevoel, betrokkenheid en argumentevaluatie wordt verder uitgelegd in het theoretisch kader.

2. Theoretisch kader.

2.1 Argumentevaluatie

Wanneer een individu argumenten kritisch evalueert, worden er verschillende stappen gevolgd. Ten eerste wordt er vastgesteld of er sprake is van argumentatie, vervolgens wordt het argumentatietype waaronder het argument valt geïdentificeerd en uiteindelijk worden de

relevante evaluatiecriteria toegepast (Hoeken et al., 2012). Volgens Schellens, Šorm, Timmers & Hoeken (2017) zijn taalgebruikers, ondanks dat ze geen experts zijn op het gebied van argumentevaluatietheorieën, in staat om specifieke evaluatiecriteria toe te passen op argumentatietypen. Zij stellen aan de hand van deze criteria vast of zij het argument sterk of zwak vinden. Wanneer het argument voldoet aan de criteria die bij het gebruikte argumentatietype horen, wordt het argument gekwalificeerd als sterk. Het argument wordt gekwalificeerd als zwak wanneer het niet voldoet aan de bijbehorende criteria. Een voorbeeld van een argumentatietype is argumentatie op basis van autoriteit. Een argumentatiecriterium dat hierbij hoort is het criterium dat het argument ondersteund wordt door een betrouwbare en deskundige bron (Schellens en De Jong, 2004). Een voorbeeld van een goed argument met een betrouwbare en deskundige bron is het volgende argument: “De uitstoot van koolstofdioxide is gestegen door het hoge tempo van het omzetten van regenwouden naar landbouwgrond. Dit zorgt voor een opwarming van de aarde met 1.7 °C in deze eeuw, zegt Guus Velders, hoogleraar luchtkwaliteit en klimaatinteracties.” Hierbij is de hoogleraar een betrouwbare en deskundige bron, omdat hij kennis heeft over het onderwerp van het argument. Er kunnen echter nog andere factoren dan argumentatiecriteria een rol spelen bij argumentevaluatie. Een voorbeeld hiervan is het onderbuikgevoel. In de volgende alinea zal de rol van het onderbuikgevoel bij het evalueren van argumenten worden toegelicht.

2.2. Onderbuikgevoel en argumentevaluatie

Het onderbuikgevoel is een onbewuste, irrationele en ongerefleeteerde toestand (Roeser, 2010). Dit betekent dat wij niet nadenken over dit gevoel. In het huidige onderzoek is het onderbuikgevoel geclassificeerd als impliciete attitude. Een impliciete attitude is namelijk een “automatische associatie die mensen hebben tussen een object en een evaluatie” (Hoeken, Hornikx & Hustinx, 2012, pp. 44). Men denkt dus niet na over de evaluatie van het object, wat het een onbewuste, irrationele en ongerefleeteerde toestand maakt. Doordat de betekenis van impliciete attitude overeenkomt met die van het onderbuikgevoel kan het onderbuikgevoel gelijk gesteld worden aan de impliciete attitude. Op deze manier kan het onderbuikgevoel gemeten worden met behulp van een test die de impliciete attitude meet.

De *motivated reasoning theory* van Kunda (1990) stelt dat wanneer mensen voorafgaand aan het horen van argumenten al een mening hebben, ze deze mening willen bevestigen aan de hand van de argumenten. Zo werd in het onderzoek van Hoeken en Vugt (2012) hetzelfde argument door een voorstander gecategoriseerd als sterk, en door een tegenstander als zwak. Het argument werd dus niet beoordeeld op basis van kwaliteit, maar op

basis van in hoeverre het bij hun mening paste. De *argumentative theory of reasoning* van Mercier en Sperber (2011) onderbouwt de theorie van Kunda. Deze theorie houdt namelijk in dat individuen in staat zijn om argumenten op een objectieve wijze te evalueren, maar dat zij dit niet doen wanneer ze voorafgaand aan het lezen van de argumenten al een standpunt hebben ingenomen. De kwaliteit van de argumenten die het standpunt bevestigen wordt door mensen hoger ingeschat dan de kwaliteit van argumenten die het standpunt tegenspreken (Mercier en Sperber, 2011). Ook hieruit blijkt dus dat zij hun mening willen bevestigen aan de hand van de standpunten. Dit komt ook naar voren in het onderzoek van Zhao, Strasser, Capella, Lerman en Fishbein (2011): zij stellen dat mensen argumenten sterk vinden wanneer deze hun gedachten bevestigen, terwijl zij argumenten die hier tegenin gaan vaak zien als zwak. Wanneer een individu een onderbuikgevoel heeft voorafgaand aan het lezen van de tekst, zal hij dus de argumenten evalueren aan de hand van dit onderbuikgevoel. Argumenten die het onderbuikgevoel bevestigen zullen dus in dit geval gekwalificeerd worden als sterk, terwijl argumenten die het onderbuikgevoel ontkrachten zullen worden gekwalificeerd als zwak. Het onderbuikgevoel beïnvloedt zo dus de argumentevaluatie. In de volgende paragraaf zal worden uitgelegd wat de invloed is van de manier waarop men een tekst verwerkt op de rol van het onderbuikgevoel bij argumentevaluatie.

2.3. Het ELM en argumentevaluatie

Hoe men een tekst verwerkt, kan van invloed zijn op de argumentevaluatie en de rol die het onderbuikgevoel hierbij heeft. Het *Elaboration Likelihood Model* van Petty en Cacioppo (1986) stelt dat een tekst op twee manieren verwerkt kan worden: centraal en perifeer. Wanneer een tekst centraal verwerkt wordt, is er sprake van een relatief uitgebreide en inspannende verwerking van tekstelementen zoals argumenten. Bij perifere verwerking worden de argumenten minder nauwkeurig afgewogen en wordt het standpunt gebaseerd op oppervlakkige kenmerken (Petty & Cacioppo, 1986). Of de tekst centraal of perifeer verwerkt wordt, hangt onder andere af van de motivatie van de lezer. Wanneer de lezer gemotiveerd is, zal deze de tekst centraal verwerken (Hoeken, et al., 2012).

Wanneer men centraal verwerkt, wordt verwacht dat het onderbuikgevoel een kleinere rol speelt. De argumenten worden namelijk zorgvuldig en kritisch overwogen, en er wordt dus niet slechts naar het onderbuikgevoel geluisterd. Wanneer men een tekst perifeer verwerkt zullen andere factoren, zoals het onderbuikgevoel, een rol spelen. In de volgende alinea wordt uitgelegd wat de invloed van betrokkenheid is op hoe de lezer een tekst verwerkt.

2.4. Betrokkenheid en argumentevaluatie

Volgens Petty, Cacioppo en Goldman (1981) is er een relatie tussen betrokkenheid en de evaluatie van argumenten. De gevonden relatie tussen betrokkenheid en argumentevaluatie van Petty et al. (1981) was dat wanneer de betrokkenheid hoog was, de argumentevaluatie vooral gebaseerd werd op de kwaliteit van de argumenten. Wanneer de betrokkenheid echter laag was, was de expertise van de bron vooral van invloed op de argumentevaluatie. Bij hoge betrokkenheid werden argumenten dus wel centraal verwerkt en kritisch geëvalueerd. Bij lage betrokkenheid werd voornamelijk naar andere kenmerken gekeken, zoals de betrouwbaarheid van de bron, en werden de argumenten dus vooral perifeer verwerkt.

Er zijn verschillende vormen van betrokkenheid. Hoeken et al. (2012) onderscheiden drie soorten betrokkenheid: consequentiebetrokkenheid, indrukbetrokkenheid en waardebetrokkenheid. Consequentiebetrokkenheid ontstaat wanneer de lezer een correcte attitude wil hebben over het onderwerp. Indrukgebetrokkenheid speelt vooral een rol wanneer mensen indruk willen maken op anderen. Waardebetrokkenheid is van toepassing wanneer het onderwerp van de tekst gerelateerd is aan de waarden van de lezers die belangrijk voor hen zijn (Hoeken et al., 2012).

Johnson en Eagly (1989) vonden in hun meta-analyse een relatie tussen consequentiebetrokkenheid en argumentevaluatie. Zij vonden namelijk dat een hogere consequentiebetrokkenheid leidt tot hogere motivatie om centraal te verwerken en dus een uitgebreide afweging van argumenten. Wanneer mensen betrokken zijn bij het onderwerp van de tekst bekijken ze de argumenten kritischer en is de argumentevaluatie dus zorgvuldiger. Ook was er in de meta-analyse een relatie tussen waardebetrokkenheid en argumentevaluatie gevonden: wanneer de participanten een hoge waardebetrokkenheid hadden bij de tekst verwerkten de participanten de tekst op een kortzichtige manier waarbij ze vooral bij hun eigen standpunt bleven (Johnson & Eagly, 1989). Hierdoor zullen ze de argumenten dus minder kritisch evalueren en vooral op hun eigen mening vertrouwen.

Volgens Druckman en Bolsen (2011) ontstaat een lage betrokkenheid door de motivatie van de lezer. Zij stellen dat een lage motivatie resulteert in een lage persoonlijke relevantie en dus een lage betrokkenheid bij het onderwerp van de tekst. Dit leidt er volgens hen toe dat mensen bij het vormen van hun mening deze niet baseren op hun achtergrondkennis, maar dat ze op hun onderbuikgevoel vertrouwen. Een lage betrokkenheid bij het onderwerp van de tekst

resulteert dus in het gebruik van het onderbuikgevoel en perifere verwerking van de argumenten.

2.5. Onderzoeksvraag en hypothese

Uit het theoretisch kader blijkt dat een individu, wanneer deze niet gemotiveerd is om argumenten kritisch te evalueren, zal vertrouwen op zijn onderbuikgevoel (Druckman & Bolsen, 2011). Vervolgens zal deze persoon op zoek gaan naar informatie die dit onderbuikgevoel bevestigt, of naar informatie die onwelgevallige argumenten onderuit kan halen, om dit vervolgens te gebruiken bij de evaluatie van de argumenten (Kunda, 1990; Hoeken & Vugt, 2010). Wanneer een individu wel gemotiveerd is om argumenten kritisch te evalueren, zal argumentsterkte een grote rol spelen bij de argumentevaluatie (Petty & Cacioppo, 1986). Wanneer voor twee verschillende objecten dezelfde argumenten gebruikt worden, wordt er bij centrale verwerking van de tekst dus geen verschil verwacht in argumentevaluatie. Wanneer er echter wel een verschil is in argumentevaluatie spelen andere factoren dan argumentsterkte een rol. In dit onderzoek wordt gekeken of het onderbuikgevoel één van die factoren is.

Ook betrokkenheid speelt bij de relatie tussen onderbuikgevoel en argumentevaluatie een rol. Wanneer de betrokkenheid namelijk laag is, zullen mensen op hun onderbuikgevoel vertrouwen (Druckman & Bolsen, 2011). Er is echter nog geen onderzoek gedaan naar de relatie tussen onderbuikgevoel, argumentevaluatie en betrokkenheid. Deze leemte maakt het onderzoek wetenschappelijk relevant. Om deze leemte op te vullen wordt de relatie tussen onderbuikgevoel, argumentevaluatie en betrokkenheid onderzocht aan de hand van de volgende onderzoeksvraag: ‘In hoeverre speelt het onderbuikgevoel een rol bij het evalueren dezelfde argumenten voor verschillende objecten, en heeft betrokkenheid invloed op deze relatie?’

3. Methode

3.1 Design

De twee onafhankelijke variabelen van dit onderzoek zijn betrokkenheid (wel/niet betrokken) en onderbuikgevoel (wel/niet negatief onderbuikgevoel), waardoor een 2 x 2 design ontstaat.

De afhankelijke variabele is de argumentevaluatie. Op basis van de literatuur over de afkeer van insecten wordt verwacht dat respondenten een negatief onderbuikgevoel hebben bij insecten. Om te controleren of dit waar is, werd een pretest gedaan. In de pretest werd de insectenburger vergeleken met de groenteburger, waarbij geen negatief onderbuikgevoel

verwacht wordt. De betrokkenheid en argumentevaluatie werden bevraagd door middel van een vragenlijst en op basis daarvan werden de respondenten ingedeeld in de hoogbetrokken of laagbetrokken conditie. Het design van het experiment is een tussen-proefpersoon ontwerp: de proefpersonen werden verdeeld over de condities en kregen één versie van de tekst te lezen.

3.2 Proefpersonen

De proefpersonen waren studenten tussen de 18 en 25 jaar oud. Gezien de korte tijd die beschikbaar was voor dit onderzoek, kon er geen grote steekproef gedaan worden. Om deze reden is gekozen voor deze doelgroep omdat dit een homogene groep is die makkelijk te bereiken is. Dit is goed voor de betrouwbaarheid: hoe homogener de groep, des te kleiner de steekproef hoeft te zijn om toch betrouwbare resultaten te hebben. De proefpersonen werden geworven via facebook door een bericht te plaatsen met de vraag of studenten tussen de 18 en 25 deel wilden nemen aan het onderzoek, gevolgd door een link naar het onderzoek. In totaal waren er 57 proefpersonen die het gehele onderzoek hebben afgemaakt en binnen de condities van dit onderzoek vielen. 4 proefpersonen die net buiten de doelgroep vielen zijn ook meegenomen wegens het geringe aantal proefpersonen dat het onderzoek af heeft gemaakt. Dit leidde tot een totaal van 61 proefpersonen met een gemiddelde leeftijd van 22.66 jaar ($SD=2.450$). De jongste proefpersoon was 18 jaar en de oudste proefpersoon was 31 jaar. De proefpersonen die het onderzoek maar gedeeltelijk hebben gedaan zijn niet meegenomen in de analyse. Van de 61 proefpersonen was 67.2 % vrouw ($n=41$), 29.5 % man ($n=18$) en 3,3 % onbekend ($n=2$). De condities waren vergelijkbaar qua geslacht ($\chi^2(1)=1.79, p=.181$), leeftijd ($t(59)=1.94, p=.057$) en opleidingsniveau ($\chi^2(2)=3.20, p=.202$).

3.3. Materiaal

3.3.1 Pilot study

De pretest en het experiment bestonden uit een vergelijking van de insectenburger met een gelijksoortige duurzame burger om de rol van het onderbuikgevoel en betrokkenheid bij argumentevaluatie te onderzoeken. Bij de insectenburger werd een negatief onderbuikgevoel verwacht. Wanneer de insectenburger vergeleken wordt met een burger waarbij een positief onderbuikgevoel verwacht wordt, zal het verschil in onderbuikgevoel duidelijker naar voren komen dan bij een burger waarvan het onderbuikgevoel niet veel verschilt van de insectenburger. Om deze reden is een pilot study uitgevoerd naar welke burger de voorkeur heeft: de groenteburger of de sojaburger. Hiervoor werden acht mannen en acht vrouwen tussen de 18 en 25 jaar oud gevraagd om een voorkeur te geven voor één van de twee burgers. De

gemiddelde leeftijd van de respondenten was 22.25 jaar ($SD= 2.02$). Om een volgorde-effect te voorkomen werd bij de ene helft de sojaburger eerst genoemd, en bij de andere helft de groenteburger. De burger waar de participanten een voorkeur voor hadden, werd gebruikt voor de pretest en het experiment. Uit de pilot study bleek dat de voorkeur uitging naar de groenteburger: 13 van de 16 respondenten hadden liever een groenteburger dan een sojaburger. Alle vrouwen hadden een voorkeur voor de groenteburger. Bij de mannen was dit 62.5 % ($n=5$). Voor de pretest en het experiment zal de insectenburger dus vergeleken worden met de groenteburger.

3.3.2 Pretest

Met de pretest werd gemeten of er bij de participanten een onderbuikgevoel aanwezig was en of dit onderbuikgevoel positief of negatief was. Zoals eerder gesteld wordt het onderbuikgevoel gecategoriseerd als impliciete attitude. Om deze reden werd het onderbuikgevoel gemeten aan de hand van een test die de impliciete attitude meet. Dasgupta (2015) onderscheidt in haar onderzoek verschillende testen om de impliciete attitude, en dus het onderbuikgevoel, te meten. De lexicale beslissingstaak is hier één van. Bij de lexicale beslissingstaak kregen de participanten eerst een woord als stimulus te zien, in dit geval het woord ‘groenteburger’ en het woord ‘insectenburger’. Vervolgens krijgen ze een woord te zien waarvan ze zo snel mogelijk aan moesten geven of het een bestaand of onbestaand woord is. De participanten kregen de woorden 2 seconden te zien, wat net genoeg was om te zorgen voor een onbewuste verwerking van de tekst (Wigboldus, 2006). Volgens Greenwald, McGhee en Schwartz (1998) zal men de woorden sneller kunnen categoriseren als woord wanneer deze overeenkomen met hun impliciete attitude en dus hun onderbuikgevoel. Wanneer het onderbuikgevoel van een participant bijvoorbeeld “ik vind insectenburgers vies” is, zal de participant het woord ‘vies’ sneller kunnen categoriseren als woord wanneer dit na het woord ‘insectenburger’ komt, dan wanneer het na het woord ‘groenteburger’ komt, mits hij de groenteburger niet vies vindt. Aan de hand van de lexicale beslissingstaak zal dus onderzocht worden wat het onderbuikgevoel van de participanten bij de insectenburger en de groenteburger is. Er werd ook een aantal fillers toegevoegd aan de pretest om de participanten af te leiden van het doel van de test. Hiervoor werden de hamburger en de kipburger gebruikt. De lijst met bestaande en niet-bestaande woorden is te vinden in bijlage 1.

3.3.3. Experiment

Het materiaal voor het uiteindelijke experiment bestond uit twee versies van een tekst met argumenten over de voordelen van burgers, gevolgd door een vragenlijst. De ene versie ging over de insectenburger, de andere versie over de groenteburger. Er is gekozen voor een tekst met sterke argumenten om te onderzoeken of het onderbuikgevoel een rol speelt. Als men centraal verwerkt wordt namelijk verwacht dat de sterke argumenten positief geëvalueerd worden. Wanneer dit bij de insectenburger echter niet het geval is, zou dit kunnen liggen aan het negatieve onderbuikgevoel dat de participanten hebben. Een voorbeeld van een sterk argument dat gebruikt is in het experiment is het volgende argument: “Het eten van groenteburgers is namelijk goed voor het milieu. Dit blijkt uit het rapport van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit. Zij rapporteren een vermindering van CO₂- uitstoot, doordat een afname van de veehouderij zou zorgen voor aanzienlijk minder broeikasgassen.” De Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit is een betrouwbare en deskundige bron, wat het een sterk argument maakt. Voor de participanten in de insectenburgerconditie was de naam van de burger veranderd, de rest van het argument is hetzelfde. Zie bijlage 4 voor de lijst met argumenten die gebruikt zijn in dit onderzoek. Er is gekozen voor twee verschillende argumentatietypen: argumentatie op basis van autoriteit, en argumentatie ter voorspelling. Er zijn in totaal drie argumenten gebruikt, waarvan twee argumenten op basis van autoriteit zijn en één argument argumentatie ter voorspelling is. De tekst met deze argumenten is te vinden in bijlage 5.

De vragenlijst voor dit onderzoek bestond uit twee delen: vragen over de argumentevaluatie en vragen over de betrokkenheid bij de groenteburger dan wel de insectenburger. Voor de argumentevaluatie is de vragenlijst van Zhao, Strasser, Capella, Lerman en Fishbein (2011) gebruikt. Zij hebben deze vragenlijst opgesteld aan de hand van eerder onderzoek. Vervolgens hebben ze de vragen in verschillende situaties getest, waaruit de uiteindelijke vragenlijst volgde. Door het uitgebreide onderzoek en de toepasbaarheid in verschillende contexten is besloten deze vragenlijst te gebruiken voor het onderzoek. De evaluatie van elk argument werd apart bevraagd met dezelfde vragen uit Zhao et al. Eén van deze vragen was: “Argument 1 is een overtuigende reden om de insectenburger te kiezen.” Aan de hand van een 5-punts Likert schaal moesten de respondenten aangeven in hoeverre ze het eens waren met de stelling. 1 was zeer oneens, 5 was zeer eens. Uit de betrouwbaarheidstest bleek dat bij zowel het milieuargument ($\alpha = .91$) als het gezondheidsargument ($\alpha = .94$) en het dierenleedargument ($\alpha = .93$) de samenhang hoog was. De evaluatievragen zijn daarom per argument samengevoegd tot één gemiddelde score.

Voor de vragen over betrokkenheid is gebruik gemaakt van de vragen uit het boek ‘Overtuigende teksten’ van Hoeken, Hornikx en Hustinx (2012). Twee van de vragen zijn weggelaten omdat deze niet van toepassing waren op ons onderzoek. De vragen gingen namelijk over een keuze maken tussen twee producten. Onze participanten kregen echter een tekst over maar één product, waardoor een keuze maken niet van toepassing was. Een voorbeeld van de gebruikte vragen is: “Wanneer ik groenteburgers zou eten heeft dat weinig invloed op mijn leven.” Proefpersonen moesten op een 7-Punts likert schaal aangeven in hoeverre ze het met de stelling eens waren, waarbij 1 zeer oneens en 7 zeer eens was. De vragen over betrokkenheid bleken voldoende samen te hangen ($\alpha = .81$). Als gevolg hiervan zijn de betrokkenheidsvragen samengevoegd tot één gemiddelde score. De vragenlijst is terug te vinden in bijlage 6.

3.4 Procedure

De proefpersonen kregen voorafgaand aan het onderzoek een instructie waarin hen werd verteld dat het onderzoek uit twee delen bestond. Het eerste deel was de pretest. In de instructie werd hen uitgelegd wat de bedoeling van de pretest was: aangeven of het woord dat zij zagen wel of niet een bestaand woord was. Ook werd aangegeven dat het onderzoek ongeveer 10 minuten in beslag nam. De instructietekst is te vinden in bijlage 2. Vervolgens kregen de proefpersonen twee oefenopgaven en werden ze daarna doorgestuurd naar de pretest. Na de pretest kregen ze een bericht te zien dat aangaf dat deel 1 was afgelopen en kregen zij een instructie voor deel 2: het experiment. Deze instructietekst is te vinden in bijlage 3. Vervolgens kregen ze de tekst over één van de twee burgers te lezen. De vragenlijst bestond uit vragen over demografische gegevens, de argumentevaluatie en de betrokkenheid. Zie bijlage 6 voor de vragenlijst. Aan het einde van het experiment werden de participanten bedankt voor hun deelname en werd het doel van het onderzoek bekendgemaakt. Ook werd benadrukt om nog op het pijltje onderaan de pagina te klikken zodat hun respons daadwerkelijk werd verzonden. Onderaan de tekst stonden onze emailadressen zodat de respondenten ons konden benaderen wanneer zij vragen hadden. De tekst die zij ter afsluiting van het onderzoek kregen is te vinden in bijlage 7.

4. Resultaten

4.1 Pretest

Om te kijken of er een onderbuikgevoel was bij de participanten zijn de resultaten van de lexicale beslissingstaak geanalyseerd met behulp van SPSS. Deze resultaten bestonden uit de

reactiesnelheid van de participanten met betrekking tot het aangeven of het woord dat zij zagen wel of niet een bestaand woord was. Met behulp van een gepaarde t-toets werd de snelheid waarmee de participanten de positieve woorden herkenden vergeleken voor de groenteburger en de insectenburger. Hetzelfde werd gedaan met de negatieve woorden. De gemiddeldes en standaarddeviaties van de snelheid van de participanten zijn per burger weergegeven in tabel 1.

Tabel 1: Reactiesnelheid per burger

Gemiddelden (en Standaarddeviaties) van de Reactiesnelheid van Positieve en Negatieve Woorden per Burger

	Insectenburger	Groenteburger
Positieve woorden	.72 (.28)	.75 (.28)
Negatieve woorden	.86 (.30)	.98 (.33)

Uit de gepaarde t-toets bleek dat positieve woorden sneller werden gezien als bestaand woord wanneer deze kwamen na het woord insectenburger ($M = .72$; $SD = .28$) dan na het woord groenteburger ($M = .75$; $SD = .28$). Dit verschil was niet significant ($t(59) = .69$, $p = .492$). Uit de gepaarde t-toets over de reactiesnelheid van de negatieve woorden bleek dat negatieve woorden sneller werden gezien als bestaand woord wanneer deze kwamen na het woord insectenburger ($M = .86$; $SD = .30$) dan na het woord groenteburger ($M = .98$; $SD = .33$). Dit verschil was significant ($t(60) = 2.59$, $p = .012$). Het significante verschil tussen de negatieve woorden per soort burger geeft aan dat er bij de participanten een negatieve impliciete attitude ten opzichte van de insectenburger aanwezig is. Omdat er voor de insectenburger een negatieve impliciete attitude is gevonden en voor de groenteburger niet, wordt het type burger gebruikt om het verschil in onderbuikgevoel te meten. Hierbij is de insectenburger dus de conditie met negatief onderbuikgevoel en de groenteburger de conditie zonder negatief onderbuikgevoel.

4.2 Experiment

4.2.1 De rol van onderbuikgevoel bij argumentevaluatie

Om de invloed van het onderbuikgevoel op argumentevaluatie te onderzoeken is er per argument gekeken wat de verschillen in argumentevaluatie zijn tussen de groenteburger en de insectenburger. Deze resultaten zijn weergegeven in tabel 2.

Tabel 2: Argumentevaluatie per burger.

Gemiddelden (en Standaarddeviaties) van de Evaluatie van de Drie Argumenten per Burger

	Insectenburger	Groenteburger
Milieu	3.36 (1.01)	3.39 (.94)
Gezondheid	3.40 (1.00)	3.72 (1.01)
Dierenleed	3.16 (1.10)	3.56 (.92)

Uit de gepaarde t-toetsen bleek dat voor het milieuargument de argumentevaluatie hoger was voor de groenteburger ($M = 3.39$; $SD = .94$) dan voor de insectenburger ($M = 3.36$; $SD = 1.01$). Dit effect was echter niet significant ($t(59) = -.12$, $p = .91$). Ook voor het gezondheidsargument was de argumentevaluatie hoger voor de groenteburger ($M = 3.56$; $SD = .92$) dan voor de insectenburger ($M = 3.16$; $SD = 1.10$), maar dit verschil was niet significant. ($t(59) = -1.45$, $p = .145$). Voor het dierenleedargument was tevens de argumentevaluatie hoger voor de groenteburger ($M = 3.72$; $SD = 1.01$) dan voor de insectenburger ($M = 3.40$; $SD = 1.00$). Ook dit verschil was niet significant ($t(59) = -1.19$, $p = .238$).

4.2.2 De invloed van betrokkenheid op de relatie tussen onderbuikgevoel en argumentevaluatie

Om de invloed van betrokkenheid op de relatie tussen het onderbuikgevoel en argumentevaluatie te onderzoeken is er voor alle drie de argumenten bekeken wat het verschil is op het gebied van argumentevaluatie tussen de laag- en hoogbetrokken participanten per burger. Deze verschillen zijn terug te vinden in tabel 3 en 4.

Tabel 3 Argumentevaluatie laagbetrokken en hoogbetrokken participanten.

Gemiddelden (en Standaarddeviaties) van de Argumentevaluatie van Laagbetrokken en Hoogbetrokken Participanten uitgesplitst naar Argument

Argument	Laagbetrokken	Hoogbetrokken
Milieu	3.32 (.74)	3.41 (1.13)
Gezondheid	3.56 (.96)	3.52 (1.13)
Dierenleed	3.49 (.81)	3.21 (1.19)

Tabel 4: Argumentevaluatie per burger uitgesplitst naar betrokkenheid.

Gemiddelden (en Standaarddeviaties) van de Evaluatie van de Drie Argumenten per Burger uitgesplitst naar Betrokkenheid

Argument	Insectenburger		Groenteburger	
	Laagbetrokken	Hoogbetrokken	Laagbetrokken	Hoogbetrokken
Milieu	3.41 (.49)	3.32 (1.22)	3.24 (.92)	3.56 (.97)
Gezondheid	3.24 (.78)	3.49 (1.12)	3.87 (1.04)	3.56 (1.18)
Dierenleed	3.15 (.80)	3.17 (1.26)	3.79 (.70)	3.28 (1.08)

Milieuargument

Uit de gepaarde t-toets in paragraaf 4.2.1 bleek dat er geen significant verschil was tussen de burgers op het gebied van argumentevaluatie voor het milieuargument. Er is dus geen hoofdeffect van het type burger. Hoewel uit tabel 3 blijkt dat hoogbetrokken proefpersonen ($M = 3.41$; $SD = 1.13$) het milieuargument hoger beoordeelden dan de laagbetrokken proefpersonen ($M = 3.32$; $SD = .74$), wees een Two-way ANOVA uit dat dit verschil niet significant was ($F(1) = .20$, $p = .660$). Er was dus ook geen hoofdeffect van betrokkenheid. Uit tabel 4 blijkt dat bij de insectenburger de laagbetrokken proefpersonen ($M = 3.41$; $SD = .49$) het milieuargument hoger beoordeelden dan de hoogbetrokken proefpersonen ($M = 3.32$; $SD = 1.22$). Ook bleek hieruit dat bij de groenteburger de hoogbetrokken proefpersonen ($M = 3.56$; $SD = .97$) het milieuargument hoger beoordeelden dan de laagbetrokken proefpersonen ($M = 3.24$; $SD = .92$). Een Two-way ANOVA wees echter uit dat verschil niet significant was ($F(1) = .60$, $p = .440$). Er was dus geen interactie-effect tussen het soort burger en betrokkenheid.

Gezondheidsargument

De gepaarde t-toets in paragraaf 4.2.1 wees uit dat er geen verschil was in argumentevaluatie tussen de twee burgers voor het gezondheidsargument. Er is dus geen hoofdeffect van het type burger. Uit tabel 3 bleek dat de laagbetrokken proefpersonen ($M = 3.56$; $SD = .96$) het gezondheidsargument hoger beoordeelden dan de hoogbetrokken proefpersonen ($M = 3.52$; $SD = 1.13$). Uit een Two-way ANOVA bleek echter dat dit effect niet significant was ($F(1) = .20$, $p = .660$). Er was dus tevens geen hoofdeffect van betrokkenheid. Tabel 4 wees uit dat bij de

insectenburger de hoogbetrokken proefpersonen ($M = 3.49$; $SD = 1.12$) het gezondheidsargument hoger beoordeelden dan de laagbetrokken proefpersonen ($M = 3.24$; $SD = .78$). Ook bleek uit tabel 4 dat bij groenteburger de laagbetrokken proefpersonen ($M = 3.87$; $SD = 1.04$) het gezondheidsargument hoger beoordeelden dan de hoogbetrokken proefpersonen. Deze verschillen waren volgens de Two-way ANOVA niet significant ($F(1) = .009$, $p = .923$). Er was dus ook geen interactie-effect voor het gezondheidsargument tussen het soort burger en betrokkenheid.

Dierenleedargument

Uit de gepaarde t-toets in paragraaf 4.2.1. bleek dat er geen verschil was in argumentevaluatie tussen de twee burgers voor het dierenleedargument. Er was dus geen hoofdeffect van het type burger. Tabel 3 wees uit dat de laagbetrokken proefpersonen ($M = 3.49$ $SD = .81$) het dierenleedargument hoger beoordeelden dan de hoogbetrokken proefpersonen ($M = 3.21$; $SD = 1.19$). Uit de Two-way ANOVA bleek echter dat dit verschil niet significant was ($F(1) = .91$, $p = .359$). Er was dus ook geen hoofdeffect van betrokkenheid. Hoewel uit tabel 4 bleek dat bij de insectenburger de hoogbetrokken proefpersonen ($M = 3.17$; $SD = 1.26$) het dierenleedargument hoger beoordeelden dan de laagbetrokken proefpersonen ($M = 3.15$; $SD = .80$), en dat bij de groenteburger de laagbetrokken proefpersonen ($M = 3.79$; $SD = .70$) dit argument hoger beoordeelden dan de hoogbetrokken proefpersonen ($M = 3.28$; $SD = 1.08$), bleek uit de Two-way ANOVA dat dit verschil niet significant was ($F(1) = .95$, $p = .335$). Er was dus geen interactie-effect tussen het soort burger en betrokkenheid.

5. Conclusie

5.1 Pretest

Met behulp van de pretest is getracht de impliciete attitude van de participanten over de groente- en insectenburger te meten. Zoals Greenwald, McGhee en Schwartz (1998) stelden kan men woorden sneller categoriseren wanneer deze overeenkomen met hun impliciete attitude. De participanten konden de negatieve woorden 'vies' en 'smerig' sneller categoriseren als bestaand woord wanneer deze na de insectenburger kwamen dan wanneer zij na de groenteburger kwamen. Dit geeft aan dat de participanten een negatieve attitude, en dus een negatief onderbuikgevoel, hebben ten opzichte van de insectenburger. Voor de positieve woorden 'lekker' en 'smakelijk' was er geen significant verschil in reactietijd tussen de twee burgers. Er was dus geen positieve impliciete attitude met betrekking tot de burgers. Deze resultaten zijn

in overeenstemming met het onderzoek van Looy, Dunkel en Wood (2014). Zij stelden namelijk dat er nog steeds een grote afkeer bestaat voor het eten van insecten. Bij een verschil in argumentevaluatie tussen de twee burgers kan een mogelijke verklaring hiervoor het negatieve onderbuikgevoel bij de insectenburger zijn. In de volgende paragraaf zal het effect van het onderbuikgevoel op argumentevaluatie en de rol die betrokkenheid hierbij speelt worden besproken.

5.2 Experiment

De onderzoeksvraag van dit onderzoek was in hoeverre het onderbuikgevoel een rol speelt bij argumentevaluatie, en wat de invloed van betrokkenheid is op deze relatie. Uit de resultaten van het experiment blijkt dat het onderbuikgevoel geen rol speelt bij argumentevaluatie. Alle drie de argumenten werden voor beide burgers hetzelfde beoordeeld, ondanks dat de participanten een negatief onderbuikgevoel bij de insectenburger hadden. De gemiddeldes van de argumentevaluatie van alle argumenten voor beide burgers lagen tussen de drie en de vier op een schaal van vijf. De argumentevaluatie was dus redelijk positief, wat overeenkomt met het feit dat de argumenten sterk zijn. Om deze reden kunnen we veronderstellen dat de manipulatie van de argumenten geslaagd is.

Betrokkenheid bij het onderwerp blijkt niet van invloed te zijn op de relatie tussen onderbuikgevoel en argumentevaluatie. Bij zowel de groenteburger als de insectenburger was er geen verschil in argumentevaluatie tussen de hoogbetrokken en laagbetrokken participanten. Ook wanneer er wel een onderbuikgevoel was, had betrokkenheid dus geen invloed op de relatie tussen onderbuikgevoel en argumentevaluatie. In dit onderzoek speelt het onderbuikgevoel dus geen rol bij het evalueren van argumenten. Bovendien heeft betrokkenheid geen invloed op deze relatie tussen onderbuikgevoel en argumentevaluatie.

6. Discussie

De resultaten van voorgaand onderzoek die besproken zijn in het theoretisch kader komen niet overeen met de resultaten van het onderzoek. Zowel de motivated reasoning theory van Kunda (1990), als de argumentative theory of reasoning van Mercier en Sperber (2011), het onderzoek van Zhao et al. (2011) en het onderzoek van Hoeken en Vugt (2012) komen niet overeen met de resultaten van het onderzoek. Hoewel de pretest uitwees dat de participanten al een mening hebben over insecten, namelijk dat ze vies en smerig zijn, komt dit niet naar voren in de

argumentevaluatie. Er zit namelijk geen verschil in de argumentevaluatie van de insectenburger en de groenteburger. De participanten evalueren de argumenten dus nog steeds op een objectieve wijze, ondanks dat de ze van tevoren al een standpunt hadden

Ook komt het onderzoek niet overeen met de resultaten van Johnson en Eagly (1989), Petty, Cacioppo en Goldman (1981) en Druckman en Bolsen (2011). Johnson en Eagly en Petty et al., stellen namelijk dat een hoge betrokkenheid leidt tot zorgvuldigere verwerking van de argumenten. Druckman en Bolsen (2011) stellen dat lage betrokkenheid ertoe leidt dat mensen vertrouwen op hun onderbuikgevoel. In het onderzoek is echter geen verschil gevonden tussen hoge en lage betrokkenheid op het gebied van argumentevaluatie. Hoogbetrokken proefpersonen verwerken argumenten dus, in dit geval, niet centraler dan laagbetrokken proefpersonen, of laten dit in ieder geval niet blijken bij het evalueren van argumenten. Bovendien vertrouwen laagbetrokken proefpersonen niet op hun onderbuikgevoel bij het evalueren van argumenten.

De positieve argumentevaluatie voor alle argumenten bij beide burgers komt echter wel overeen met het onderzoek van Schellens en de Jong (2004). De argumenten van dit onderzoek zijn namelijk opgesteld aan de hand van hun onderzoek en werden als sterk beoordeeld door de participanten, wat aangeeft dat de criteria die zij geven voor sterke argumenten een goede basis zijn voor het opstellen van sterke argumenten. Ook komt het overeen met het onderzoek van Schellens, Šorm, Timmers & Hoeken. In dit onderzoek wordt gesteld dat taalgebruikers, ook al zijn ze geen experts zijn op het gebied van argumentevaluatie, in staat zijn om evaluatiecriteria toe te passen. Het feit dat de participanten, ondanks dat ze geen experts zijn, de sterke argumenten positief evalueren laat zien dat ze in staat zijn om evaluatiecriteria toe te passen. Een kanttekening is dat we niet weten of ze daadwerkelijk evaluatiecriteria toe hebben gepast bij de argumentevaluatie. Vervolgonderzoek zou hier dieper op in kunnen gaan.

Hoewel voorgaand onderzoek laat zien dat onderbuikgevoel de argumentevaluatie bepaalt en dat betrokkenheid leidt tot een zorgvuldigere verwerking van argumenten, laten de resultaten van dit onderzoek zien dat dit dus niet altijd opgaat. Dit zou kunnen komen doordat het onderzoek specifiek over duurzame burgers gaat, terwijl het andere onderzoek over andere objecten gaat. Om een beter beeld te krijgen van wanneer onderbuikgevoel en betrokkenheid wel een rol spelen bij argumentevaluatie zou in vervolgonderzoek gekeken kunnen worden naar de relatie tussen onderbuikgevoel, betrokkenheid en argumentevaluatie met betrekking tot verschillende soorten objecten. Op deze manier wordt ook de generaliseerbaarheid van de resultaten verbeterd.

In vervolgonderzoek zou er echter met een aantal zwakke punten rekening gehouden kunnen worden. Ten eerste moet er gemeld worden dat in de vragenlijst ook vragen waren opgenomen om de attitude van de participanten te meten. De data is verzameld door vier personen, die allemaal een eigen element toevoegden aan het onderzoek. Twee van deze onderzoeken keken naar attitude, waardoor er attitudevragen waren opgenomen in de vragenlijst. Dit kan van invloed zijn op de argumentevaluatie. Het probleem hierbij is dat wanneer men eerst vragen over de attitude beantwoordt, zij deze attitude wellicht gebruiken bij het beantwoorden van de argumentevaluatie. In dit geval wordt vooral de attitude gemeten en niet de argumentevaluatie. De volgorde van het aanbieden van eerst evaluatievragen dan wel attitudevragen is afgewisseld om dit effect te voorkomen. Bovendien kregen de participanten de vragen over betrokkenheid tussen de attitudevragen en evaluatievragen door te zien, wat het effect ook zou moeten verkleinen.

Een ander nadeel van het onderzoek is dat het niet generaliseerbaar is over de gehele populatie. Wegens de geringe tijd die beschikbaar was voor dit onderzoek is ervoor gekozen om voor een doelgroep te kiezen die makkelijk te bereiken was. De participanten waren echter voornamelijk vrouwen, wat problematisch is voor de representativiteit van het onderzoek. In vervolgonderzoek zou naar een andere of een grotere doelgroep gekeken kunnen worden en zou meer gelet kunnen worden op een gelijk aantal mannelijke en vrouwelijke participanten.

Bovendien kan niet met zekerheid gesteld worden dat de resultaten van het onderzoek een direct gevolg zijn van het onderbuikgevoel. De lexicale beslissingstaak beoogt de impliciete attitude te meten, maar er kan niet met zekerheid gesteld worden of dit ook werkelijk is wat er gemeten is, waarmee de interne validiteit bedreigd wordt. Het zou namelijk kunnen zijn dat men het doel van de beslissingstaak doorhad en daardoor sneller of anders reageerde. Ook konden de participanten op elk gewenst moment stoppen, waardoor een groot aantal van de proefpersonen het onderzoek niet af heeft gemaakt. Bovendien kon door het gebrek aan toezicht niet gecontroleerd worden of de participanten het onderzoek wel serieus namen. Dit is problematisch voor de resultaten omdat deze dan vooral het gevolg zijn de motivatie om het onderzoek in te vullen en niet van het onderbuikgevoel. Vervolgonderzoek zou dit kunnen verhelpen door toezicht te houden op de participanten wanneer zij de impliciete attitudetest uitvoeren. Het tijdsbestek voor dit onderzoek stond dat echter in de weg.

Een aantal van de studies die genoemd zijn in het theoretisch kader zijn relatief oude onderzoeken, namelijk meer dan 20 jaar oud. Desalniettemin komen de resultaten van deze onderzoeken redelijk overeen met het onderzoek van de laatste jaren, wat indiceert dat de resultaten nog steeds van toepassing zijn.

Hoewel het onderzoek een aantal beperkingen heeft, is het nog steeds een goede aanvulling op voorgaand onderzoek naar argumentevaluatie. Er was nog geen onderzoek naar de relatie tussen onderbuikgevoel, betrokkenheid en argumentevaluatie, waarmee dit onderzoek dus een leemte in de wetenschap opvult. Omdat het consumeren van insecten goed is voor het milieu en onze gezondheid, is het van belang om te weten hoe mensen tegenover het eten van deze insecten staan en hoe dit eventueel veranderd kan worden. Het gegeven dat mensen bij het beoordelen van argumenten hun onderbuikgevoel niet naar voren laten komen, ongeacht of zij zich betrokken voelen bij het onderwerp insectenburger, vormt de basis voor vervolgonderzoek waarin gekeken kan worden of dit ook terug te zien is in de attitude van mensen.

7. Literatuurlijst

- De Boer, J., Schösler, H., & Boersema, J. J. (2013). Motivational differences in food orientation and the choice of snacks made from lentils, locusts, seaweed or “hybrid” meat. *Food Quality and Preference*, 28(1), 32-35.
- Dasgupta, N. (2015). Implicit Measures of Social Cognition. *Zeitschrift für Psychologie/Journal of Psychology*.
- Druckman, J. N., & Bolsen, T. (2011). Framing, motivated reasoning, and opinions about emergent technologies. *Journal of Communication*, 61(4), 659-688.
- Hoeken, J. A. L., Hornikx, J. M. A., & Hustinx, L. G. M. M. (2012). *Overtuigende teksten. Onderzoek en ontwerp*. Bussum: Coutinho.
- Hoeken, H., & Vugt, M. van (2014). Het bevooroordeelde gebruik van argumentatieschema-specifieke criteria. *Tijdschrift voor Taalbeheersing*, 36, 87-105.
- Hustinx, L., Enschat, R. van, & Hoeken, H. (2006). Argumentkwaliteit en overtuigingskracht in het Elaboration Likelihood Model. Welke dimensies spelen een rol? *Tijdschrift voor Taalbeheersing*, 28, 39-52
- Greenwald, A. G., McGhee, D. E., & Schwartz, J. L. (1998). Measuring individual differences in implicit cognition: the implicit association test. *Journal of personality and social psychology*, 74(6), 1464.
- Johnson, B. T., & Eagly, A. H. (1989): "Effects of involvement on persuasion: A meta-analysis." *Psychological bulletin* 106(2), 290.
- Kunda, Z. (1990). The case for motivated reasoning. *Psychological bulletin*, 108(3), 480-498.
- Looy, H., Dunkel, F. V., & Wood, J. R. (2014). How then shall we eat? Insect-eating attitudes and sustainable foodways. *Agriculture and Human Values*, 31(1), 131-141.

doi:10.1007/s10460-013-9450-x

Mercier, H., & Sperber, D. (2011). Why do humans reason? Arguments for an argumentative theory. *Behavioral and brain sciences*, 34(2), 57-74.

Mersch, R. (2012). *Oogklepdenken: Waarom we allemaal idioten zijn*. Amsterdam: De bezige bij.

Petty, R.E., & Cacioppo, J.T. (1986). *Communication and persuasion: Central and peripheral routes to attitude change*. Berlin: Springer.

Petty, Richard E., John T. Cacioppo, and Rachel Goldman (1981). "Personal involvement as a determinant of argument-based persuasion." *Journal of personality and social psychology* 41(5) 847.

Roeser, S. (2010). Intuitions, emotions and gut feelings in decisions about risks: towards a different interpretation of 'neuroethics'. *The Journal of Risk Research* 13, 175-190.

Schellens, P.J., & De Jong, M. (2004). Argumentation schemes in persuasive brochures. *Argumentation*, 18(3), 295-323.

Schellens, P. J., Šorm, E., Timmers, R., & Hoeken, H. (2017). Laypeople's Evaluation of Arguments: Are Criteria for Argument Quality Scheme-Specific? *Argumentation*, 1-23.

Wigboldus, D. H. (2006). *Virtuele stereotypen* (Oratie). Geraadpleegd van <http://repository.ubn.ru.nl/bitstream/handle/2066/54792/54792.pdf>

Zhao, X., Strasser, A., Cappella, J. N., Lerman, C., & Fishbein, M. (2011). A measure of perceived argument strength: Reliability and validity. *Communication methods and measures*, 5(1), 48-75.

8. Bijlagen

Bijlage 1: Lijst met bestaande en niet-bestaande woorden

Bestaande woorden:

1. Lekker
2. Vies
3. Smakelijk
4. Smerig

Niet-bestaande woorden:

1. Voog
2. Smikelon
3. Limmer
4. Smuzik

Bijlage 2: Instructietekst pretest

Beste deelnemer,

Bedankt dat je mee wilt werken aan dit onderzoek. Het onderzoek wordt uitgevoerd naar aanleiding van onze scriptie voor de bachelor Communicatie- en Informatiewetenschappen en bestaat uit twee delen.

In het eerste deel krijg je verschillende bestaande en niet-bestaande woorden te zien. De taak is aan jou om aan te geven of het woord dat je ziet een bestaand woord is of niet. Dit kan je doen door op de juiste knop te drukken. Voordat je een keuze moet maken, krijg je de naam van een bepaald soort burger te zien. Hier hoeft je verder niks mee te doen. Je hebt per woord twee seconden de tijd om te antwoorden.

De instructies voor het tweede deel volgen nadat je het eerste deel hebt afgerond. In totaal zal het gehele onderzoek niet meer dan 10 minuten in beslag nemen. Je gegevens zullen enkel voor dit onderzoek worden gebruikt en anoniem worden verwerkt. Je kunt op elk gewenst moment stoppen met het onderzoek.

Nogmaals bedankt voor je medewerking.

Groetjes,

Fenny, Marloes, Pam en Pien

Bijlage 3: instructietekst experiment

Beste deelnemer,

Je wordt nu doorgestuurd naar het tweede deel van het onderzoek. Dit deel zal nog enkele minuten in beslag nemen. Het onderzoek gaat over de kwaliteit van argumenten.

Je krijgt zo een korte tekst te zien over de voordelen van het eten van een duurzame burger. De bedoeling is dat jij de kwaliteit van deze tekst beoordeelt aan de hand van een vragenlijst, die je te zien krijgt na het lezen van de tekst.

In dit onderzoek zijn geen goede of foute antwoorden, het gaat om jouw persoonlijke mening. Jouw gegevens zullen enkel voor dit onderzoek worden gebruikt en anoniem worden verwerkt. Nogmaals bedankt voor je medewerking.

Bijlage 4: lijst met argumenten

Sterke argumenten:¹

1. **Argument op basis van autoriteit: Goed voor het milieu - betrouwbare bron**
“Het eten van Xburgers is namelijk goed voor het milieu, zo stelt de directeur van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu. Volgens hem zal de CO₂- uitstoot fors verminderen
2. **Argument ter voorspelling: Langer en gezonder leven - betrouwbare bron**
“Het eten van Xburgers draagt bij aan een gezond en lang leven. Het eten van minder vlees verkleint namelijk de kans op hart- en vaatziekten.”

¹ Wanneer de respondent een tekst over de insectenburger krijgt, komt ‘insecten’ op de plaats van de X te staan. Wanneer de respondent een tekst over de groenteburger krijgt, komt ‘groente’ op de plaats van de X te staan.

3. Argument op basis van autoriteit: Minder dierenleed - betrouwbare bron

“Door het eten van Xburgers Zullen er minder dieren worden geslacht, zo stelt prof. dr. Frauke Ohl, hoogleraar dierenwelzijn en proefdierkunde”

Bijlage 5: De tekst voor het experiment²

Geachte meneer/mevrouw,

Mensen worden zich steeds meer bewust van het belang van gezond en verantwoord eten. Het eten van minder vlees en vleesvervangende producten is hier een voorbeeld van. Het eten van bijvoorbeeld Xburgers levert namelijk vele voordelen op, voor zowel het milieu als de samenleving:

- Het eten van Xburgers is goed voor het milieu. Zo stelt de directeur van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu. Volgens hem zal de CO₂- uitstoot fors verminderen, doordat een afname van de veehouderij zou zorgen voor aanzienlijk minder broeikasgassen.
- Het eten van Xburgers draagt bij aan een gezond en lang leven. Het eten van minder vlees verkleint namelijk de kans op hart- en vaatziekten.
- Het eten van Xburgers leidt tot vermindering van dierenleed. Door het eten van dit soort duurzame burgers zullen er minder dieren worden geslacht, zo stelt prof. dr. Frauke Ohl, hoogleraar dierenwelzijn en proefdierkunde.

Wij hopen dat wij u bewust hebben gemaakt van de voordelen die het eten van Xburgers met zich meebrengt en dat u het eten ervan in het vervolg in overweging wilt nemen.

Met vriendelijke groet, Fenny, Marloes, Pam en Pien

² Wanneer de respondent een tekst over de insectenburger krijgt, komt ‘insecten’ op de plaats van de X te staan. Wanneer de respondent een tekst over de groenteburger krijgt, komt ‘groente’ op de plaats van de X te staan.

Zeer oneens 1 2 3 4 5 6 7 Zeer eens

3. Zou dat nauwelijks gevolgen op mij hebben

Zeer oneens 1 2 3 4 5 6 7 Zeer eens

4. Zou dat mijn dagelijks leven beïnvloeden

Zeer oneens 1 2 3 4 5 6 7 Zeer eens

Bijlage 7: Afsluitingstekst onderzoek

Bedankt voor je medewerking aan dit onderzoek. Dit onderzoek gaat in het algemeen over argumentkwaliteit en het “onderbuikgevoel”. Het is belangrijk om hiernaar te kijken omdat de effectiviteit van communicatie hierdoor mogelijk kan worden verbeterd. Wij hopen met behulp van dit onderzoek een bijdrage te kunnen leveren aan het aantrekkelijker maken van vleesvervangers. Mocht je vragen hebben over het onderzoek kan je ons contacteren.

Vergeet niet op het pijltje onderaan te klikken!

Nogmaals hartelijk dank voor je deelname.

Fenny Campman

f.campman@students.uu.nl

Marloes Badart

m.badart@students.uu.nl

Pam Scholten

p.scholten@students.uu.nl

Pien Eggermont

p.eggermont@students.uu.nl

Bijlage 8: Plagiaatformulier

Faculteit Geesteswetenschappen
Versie september 2014

VERKLARING KENNISNEMING REGELS M.B.T. PLAGIAAT

Fraude en plagiaat

Wetenschappelijke integriteit vormt de basis van het academisch bedrijf. De Universiteit Utrecht vat iedere vorm van wetenschappelijke misleiding daarom op als een zeer ernstig vergrijp. De Universiteit Utrecht verwacht dat elke student de normen en waarden inzake wetenschappelijke integriteit kent en in acht neemt.

De belangrijkste vormen van misleiding die deze integriteit aantasten zijn fraude en plagiaat. Plagiaat is het overnemen van andermans werk zonder behoorlijke verwijzing en is een vorm van fraude. Hieronder volgt nadere uitleg wat er onder fraude en plagiaat wordt verstaan en een aantal concrete voorbeelden daarvan. Let wel: dit is geen uitputtende lijst!

Bij constatering van fraude of plagiaat kan de examencommissie van de opleiding sancties opleggen. De sterkste sanctie die de examencommissie kan opleggen is het indienen van een verzoek aan het College van Bestuur om een student van de opleiding te laten verwijderen.

Plagiaat

Plagiaat is het overnemen van stukken, gedachten, redeneringen van anderen en deze laten doorgaan voor eigen werk. Je moet altijd nauwkeurig aangeven aan wie ideeën en inzichten zijn ontleend, en voortdurend bedacht zijn op het verschil tussen citeren, parafraseren en plagiëren. Niet alleen bij het gebruik van gedrukte bronnen, maar zeker ook bij het gebruik van informatie die van het internet wordt gehaald, dien je zorgvuldig te werk te gaan bij het vermelden van de informatiebronnen.

De volgende zaken worden in elk geval als plagiaat aangemerkt:

- het knippen en plakken van tekst van digitale bronnen zoals encyclopedieën of digitale tijdschriften zonder aanhalingstekens en verwijzing;
- het knippen en plakken van teksten van het internet zonder aanhalingstekens en verwijzing;
- het overnemen van gedrukt materiaal zoals boeken, tijdschriften of encyclopedieën zonder aanhalingstekens en verwijzing;
- het opnemen van een vertaling van bovengenoemde teksten zonder aanhalingstekens en verwijzing;

- het parafraseren van bovengenoemde teksten zonder (deugdelijke) verwijzing: parafrazen moeten als zodanig gemarkeerd zijn (door de tekst uitdrukkelijk te verbinden met de oorspronkelijke auteur in tekst of noot), zodat niet de indruk wordt gewekt dat het gaat om eigen gedachtengoed van de student;
- het overnemen van beeld-, geluids- of testmateriaal van anderen zonder verwijzing en zodoende laten doorgaan voor eigen werk;
- het zonder bronvermelding opnieuw inleveren van eerder door de student gemaakt eigen werk en dit laten doorgaan voor in het kader van de cursus vervaardigd oorspronkelijk werk, tenzij dit in de cursus of door de docent uitdrukkelijk is toegestaan;
- het overnemen van werk van andere studenten en dit laten doorgaan voor eigen werk. Indien dit gebeurt met toestemming van de andere student is de laatste medeplichtig aan plagiaat;
- ook wanneer in een gezamenlijk werkstuk door een van de auteurs plagiaat wordt gepleegd, zijn de andere auteurs medeplichtig aan plagiaat, indien zij hadden kunnen of moeten weten dat de ander plagiaat pleegde;
- het indienen van werkstukken die verworven zijn van een commerciële instelling (zoals een internetsite met uittreksels of papers) of die al dan niet tegen betaling door iemand anders zijn geschreven.

De plagiaatregels gelden ook voor concepten van papers of (hoofdstukken van) scripties die voor feedback aan een docent worden toegezonden, voorzover de mogelijkheid voor het insturen van concepten en het krijgen van feedback in de cursushandleiding of scriptieregeling is vermeld.

In de Onderwijs- en Examenregeling (artikel 5.15) is vastgelegd wat de formele gang van zaken is als er een vermoeden van fraude/plagiaat is, en welke sancties er opgelegd kunnen worden.

Onwetendheid is geen excuus. Je bent verantwoordelijk voor je eigen gedrag. De Universiteit Utrecht gaat ervan uit dat je weet wat fraude en plagiaat zijn. Van haar kant zorgt de Universiteit Utrecht ervoor dat je zo vroeg mogelijk in je opleiding de principes van wetenschapsbeoefening bijgebracht krijgt en op de hoogte wordt gebracht van wat de instelling als fraude en plagiaat beschouwt, zodat je weet aan welke normen je je moeten houden.

Hierbij verklaar ik bovenstaande tekst gelezen en begrepen te hebben.
Naam: Pien Eggermont
Studentnummer: 4268628
Datum en handtekening:

Dit formulier lever je bij je begeleider in als je start met je bacheloreindwerkstuk of je master scriptie.

Het niet indienen of ondertekenen van het formulier betekent overigens niet dat er geen sancties kunnen worden genomen als blijkt dat er sprake is van plagiaat in het werkstuk.